

W dniach 22-25.05.2013r. w Polsce (Katowice) odbyła się czwarta wizyta w ramach projektu partnerskiego pn. „Move free and prosper?!”, w której udział wzięli przedstawiciele organizacji z Niemiec (ttg team training GmbH), Irlandii (Meath Community – Rural and Social Development Partnership Limited), Turcji (Hüyük Provincial Education Directorate) oraz Polski (Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach). Rolę organizacji goszczącej pełnił WUP w Katowicach.

Spotkanie rozpoczęło się od przedstawienia działań podejmowanych przez wybrane Wydziały Urzędu. Zaprezentowane zostały: Biuro Promocji Zatrudnienia, Centrum Metodyczne Poradnictwa Zawodowego, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Obserwatorium Rynku Pracy, Wydział Programów Rynku Pracy.

Zadania Biura Promocji Zatrudnienia:

- realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich UE/ EOG,
- wspieranie, koordynowanie i realizacja zadań sieci EURES na terenie Województwa Śląskiego,
- realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z umów międzynarodowych,
- realizowanie działań w zakresie pośrednictwa pracy o zasięgu ponadpowiatowym,
- prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia ,
- organizowanie targów pracy oraz udział w targach pracy przygotowywanych przez inne instytucje.

Zadania Centrum Metodycznego Poradnictwa Zawodowego:

- prowadzenie działalności metodycznej w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej – grupy odbiorców: pracownicy publicznych służb zatrudnienia (doradcy zawodowi, liderzy klubów pracy, specjaliści ds. rozwoju zawodowego), pracownicy instytucji partnerskich rynku pracy działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy (np. GCI, OHP, SzOK, ABK);
- w ramach działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia przygotowywane i prowadzone są szkolenia z następujących obszarów: Metodyka indywidualnego poradnictwa zawodowego, Indywidualny kontakt z klientem, Metodyka grupowego poradnictwa zawodowego, Praca z grupą, Metody i narzędzia stosowane w poradnictwie zawodowym, Autoprezentacja w procesie poszukiwania pracy, Kompetencje społeczne a sukces w pracy, Kompetencje międzykulturowe, Praca z trudnym

klientem, Planowanie kariery zawodowej, Zarządzanie stresem, Prowadzenie działalności gospodarczej, Praca z osobami z niepełnosprawnością;

- w ramach działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji zawodowych partnerów rynku pracy przygotowywano i przeprowadzono szkolenia z następujących obszarów tematycznych: Indywidualny kontakt z klientem, Praca z grupą, Metody i narzędzia stosowane w poradnictwie zawodowym, Autoprezentacja w procesie poszukiwania pracy, Kompetencje społeczne a sukces w pracy, Kompetencje międzykulturowe w poradnictwie zawodowym, Praca z trudnym klientem, Planowanie kariery zawodowej, Zarządzanie stresem, Prowadzenie działalności gospodarczej;

- działalność metodyczna: szkolenia przygotowywane i prowadzone są przez doradców zawodowych o dużym doświadczeniu zawodowym i dydaktycznym; szkolenia prowadzone są z wykorzystaniem aktywnych form pracy; tematy szkoleń dobierane są z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań potencjalnych uczestników; szkolenia zazwyczaj odbywają się w siedzibie WUP w Katowicach; uczestnicy otrzymują zaświadczenie o udziale w szkoleniu potwierdzone przez Dyrektora WUP; szkolenia są bezpłatne dla wszystkich uczestników; koszty dojazdu pokrywa instytucja delegująca pracownika do udziału w szkoleniu; przeciętny czas trwania jednej edycji szkolenia to 4 godziny.

Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w zakresie informacji i poradnictwa zawodowego:

- grupy odbiorców: 1. osoby zgłaszające się do WUP z własnej inicjatywy, samodzielnie poszukujące wsparcia w rozwiązywaniu problemów zawodowych; 2. osoby lub grupy osób skierowane do WUP przez PUP; 3. osoby lub grupy osób, którym usługi świadczone są w ramach wspólnych przedsięwzięć WUP z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze rynku pracy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i pomocy osobom wymagającym wsparcia na rynku pracy, w tym także osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym;

- poradnictwo indywidualne: porada indywidualna (bezpośredni kontakt doradcy zawodowego z osobą zgłaszającą potrzebę pomocy w celu rozwiązania jej problemu zawodowego), porada indywidualna na odległość (kontakt doradcy zawodowego z osobą zgłaszającą potrzebę pomocy w celu rozwiązania problemu zawodowego przez telefon lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych); porada indywidualna i porada indywidualna na odległość prowadzone są w formie rozmowy doradczej;

- poradnictwo grupowe: porada grupowa (polega na bezpośrednim kontakcie doradcy zawodowego z grupą osób, które zgłaszają potrzebę pomocy w celu rozwiązania swoich problemów zawodowych; jest prowadzona w formie warsztatów dla grupy, która nie może liczyć więcej niż 16 osób, musi być poprzedzona poradą indywidualną);

- informacja zawodowa: informacja indywidualna (polega na bezpośrednim kontakcie doradcy zawodowego z osobą zgłaszającą

potrzebę pomocy w celu udzielenia jej informacji zawodowej), informacja indywidualna na odległość (polega na kontakcie doradcy zawodowego z osobą zgłaszającą potrzebę pomocy przez telefon lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, w celu udzielenia jej informacji zawodowej), informacja grupowa (polega na bezpośrednim kontakcie doradcy zawodowego z grupą osób zgłaszających potrzebę pomocy w ramach spotkania informacyjnego, które ma na celu przedstawienie informacji zawodowych).

Obserwatorium Rynku Pracy:

- tworzy własne bazy danych na podstawie obligatoryjnej sprawozdawczości statystycznej; bazy danych umożliwiają monitorowanie zjawiska bezrobocia na poziomie województwa, powiatów i w niektórych aspektach – gmin;
- opracowuje pogłębione analizy problemowe, które ułatwiają kreowanie polityki rynku pracy oraz promują działania w obszarze łagodzenia skutków bezrobocia;
- organizowane są własne badania sondażowe wśród wyodrębnionych grup bezrobotnych i pracodawców;
- rocznie do Obserwatorium wpływa ponad 1700 sprawozdań;
- analizy wykonywane w Obserwatorium służą upowszechnianiu informacji o rynku pracy; są przekazywane zainteresowanym instytucjom i osobom fizycznym oraz wykorzystywane w trakcie kontaktów z mediami; opracowywane są: analizy problemowe, syntetyczne informacje o rynku pracy, prezentacje multimedialne, artykuły do Biuletynu Informacyjnego WUP.

Do zadań Wydziału Programów Rynku Pracy należy m.in.: przygotowywanie projektu regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia oraz przedstawienie sposobu jego realizacji; sporządzanie propozycji podziału środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji Samorządu Województwa, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych; inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładu pracy; pozyskiwanie informacji o dostępnych funduszach i programach pomocowych; przygotowywanie i realizacja projektów w ramach programów Unii Europejskiej (z wyłączeniem EURES); koordynacja wdrażania projektów finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji samorządu wojewódzkiego; koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy; organizowanie konferencji i seminariów dotyczących problemów regionalnego rynku pracy; udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

(t.j. Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie dotyczącym zadań Wydziału.

W dalszej części przedstawiciel Koordynatora (ttg tream training GmbH) podsumował dotychczasowe działania podjęte w projekcie i omówił działania zaplanowane do realizacji w ramach spotkania.

Zgodnie z kolejnym punktem programu, każdy z partnerów przedstawił wyniki przeprowadzonej ewaluacji wstępnej wersji podręcznika z zakresu swobodnego przepływu pracowników. Struktura podręcznika została wypracowana przez grupę partnerską podczas trzeciego spotkania w Irlandii. Pomiędzy spotkaniami w Irlandii i w Polsce, partnerzy opracowali treść dla poszczególnych tematów, a następnie – zrealizowali badanie ewaluacyjne. Polegało ono na przeprowadzeniu badania wśród przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w proces swobodnego przepływu pracowników (doradcy EURES, doradcy zawodowi, trenerzy, osoby z doświadczeniem migracyjnym lub osoby zainteresowane wyjazdem itp.). Zasadnicze sekcje podręcznika (tj. wskazówki praktyczne, informacje o innych krajach docelowych, lista kontrolna, podsumowanie sondaży i wniosków, analiza SWOT regionalnego rynku pracy, przykłady najlepszych praktyk) zostały poddane ocenie jakościowej pod względem adekwatności zawartych informacji i treści wraz ze wskazaniem ewentualnych uwag oraz rekomendacji dotyczących projektu wizualnego podręcznika. Partnerzy zebrali i przeanalizowali uzyskane wyniki, a także zastanowili się nad sposobem ich uwzględnienia w ostatecznej wersji podręcznika.

Drugi dzień spotkania rozpoczął się od przedstawienia przykładu dobrej praktyki przez partnera z Turcji. Targi Pracy i Zasobów Ludzkich to wydarzenie organizowane corocznie w Stambule. W tym roku odbyła się trzecia edycja targów. Targi są okazją dla firm i pracodawców do zaprezentowania ofert wolnych miejsc pracy, dają też uczestnikom możliwość spotkania się z pracodawcami i zainteresowanymi instytucjami. Pierwsza edycja targów w 2011 r. w ciągu 3 dni przyciągnęła ponad 50 000 odwiedzających. Spośród wszystkich odwiedzających ok. 30 000 osób złożyło podanie o pracę, a 3000 z nich znalazło zatrudnienie. W 2012 r. targi odwiedziło 100 000 osób. Przy okazji tegorocznej edycji oczekuje się, że pracę znajdzie co najmniej 10 000 osób. Dzięki udziałowi w targach duże firmy międzynarodowe i krajowe miały okazję do nawiązania współpracy i stworzenia miejsc pracy dla tysięcy bezrobotnych. Targi odbywały się w dniach 24-27 kwietnia 2013 r. na kampusie uniwersyteckim Yildiz Teknik. Organizatorami były władze gminy Esenler przynależnej do Stambułu, przy wsparciu Urzędu ds. zatrudnienia, IŞKUR, Centrum handlu w Stambule oraz Uniwersytetu Yildiz Teknik. Targi otworzyła ceremonia, podczas której wygłoszono przemowy i powitano uczestników. Imprezie towarzyszyły przedstawienia teatralne, seminaria informacyjne i panele dyskusyjne. Można też było wziąć udział w próbnej rozmowie kwalifikacyjnej. W wymiarze społecznym najważniejszym

aspektem organizacji wydarzenia było przygotowanie młodych ludzi oraz osób poszukujących pracy do podjęcia kroków mających pomóc im w znalezieniu zatrudnienia, zachęcanie ich do napisania CV oraz zdobycia wiedzy, jak zaprezentować się na rozmowie w sprawie pracy. Udało się w ten sposób stworzyć zdrową atmosferę targów, zachęcając wszystkich uczestników do samodzielnego stworzenia CV i aktywnego poszukiwania możliwości zatrudnienia. Targi przyciągnęły rzeszę ludzi, w tym osoby publiczne, pracodawców, bezrobotnych poszukujących pracy oraz pracowników mających nadzieję na zmianę w karierze. Osoby publiczne, które odwiedziły targi, to m.in. gubernator Stambułu, dyrektor oddziału İşkur w Stambule, rektor uniwersytetu Yıldız Teknik oraz kilku polityków. W targach wzięło udział ok. 160 firm. Przedsiębiorstwa te reprezentowały szereg sektorów, m.in. branżę przemysłu spożywczego, media, branżę AGD, produkcji tkanin, technologii informatycznych i PR oraz komunikacji. Ponad połowa przedsiębiorstw to firmy tureckie, pozostali uczestnicy to firmy europejskie i koncerny międzynarodowe.

W dalszej części spotkania, narodowe grupy partnerskie pracowały w formie warsztatowej nad zagadnieniem dotyczącym możliwości szkoleniowych dla osób poszukujących pracy w rodzimych krajach partnerów. Pracownicy migrujący w większym zakresie chcieliby skorzystać z możliwości kształcenia uzupełniającego. Migranci często już na samym początku znajdują się w niekorzystnej sytuacji, co wiąże się z faktem, że w wielu przypadkach nie wiedzą, gdzie uzyskać pomoc i porady przy zapisie na szkolenie. Dlatego też każda organizacja partnerska przeprowadziła rozeznanie w tym zakresie oraz podsumowała kluczowe informacje o możliwościach kształcenia uzupełniającego, dostępnych migrantom w ich regionie. W trakcie warsztatów powstała też grupa międzynarodowa, składająca się z członków poszczególnych grup narodowych, która analizowała i omówiła zasady działania portalu PLOTEUS, na którym znajdują się informacje na temat możliwości edukacyjnych i szkoleń organizowanych w całej Unii Europejskiej. Strona www.ec.europa.eu/ploteus zawiera linki do stron uniwersytetów i uczelni, bazę szkół oraz szkoleń i kursów zawodowych dla dorosłych.

Niemcy

W Niemczech jest szereg możliwości korzystania z kształcenia uzupełniającego po uprzednim uzyskaniu wykształcenia ogólnego na poziomie szkoły średniej lub wyższego, w tym kształcenia zawodowego. Istnieje możliwość zdobycia kwalifikacji ogólnych lub uzyskania świadectwa ukończenia szkoły, biorąc udział w zajęciach edukacyjnych dla dorosłych. Działa wiele organizacji i stron internetowych ułatwiających znalezienie różnych form kształcenia uzupełniającego. Poniższa lista przedstawia kilka głównych propozycji/organizacji istniejących w Niemczech.

Na poziomie krajowym informacje na temat możliwości można znaleźć na stronie www.bildungserver.de lub

finden.arbeitsagentur.de/kurs/. Na poziomie regionalnym możliwości oferują poszczególne kraje związkowe. Na przykład strona www.fortbildung-bw.de przedstawia informacje o programach szkoleniowych dostępnych w Badenii-Wirtembergii.

W Niemczech działa wielu świadczeniodawców oferujących kursy wieczorowe i weekendowe, które są szczególnie wygodnym rozwiązaniem dla osób zatrudnionych na pełny etat. Instytucje te to m.in. Volkshochschulen (towarzystwa publiczne zajmujące się szkoleniem i edukacją) oraz IHK (izba handlowa). Każda lokalna instytucja związana z edukacją osób dorosłych publikuje swój własny program, dlatego informacji o szkoleniach organizowanych w konkretnych regionach należy szukać bezpośrednio w tej instytucji.

Informacje o kursach języka niemieckiego oraz o sposobach uzyskania finansowania tych kursów można znaleźć na stronie Federalnego Urzędu ds. Migracji i Uchodźców, www.bamf.de.

Warto skontaktować się z Federalną Agencją Pracy (Bundesagentur für Arbeit) w sprawach związanych ze szkoleniami w ramach kształcenia ustawicznego. Najważniejsze zadania tych instytucji to: pośrednictwo pracy, udzielanie informacji o możliwościach szkolenia, poradnictwo zawodowe i przyznawanie zasiłków dla bezrobotnych. Zainteresowane osoby powinny skontaktować się z lokalną agencją pośrednictwa pracy, aby omówić dostępne opcje, wsparcie finansowe oraz potencjalne możliwości podjęcia kształcenia uzupełniającego: www.arbeitsagentur.de

Wyjątkową propozycją w zakresie finansowania jest Bildungsprämie, czyli dodatek na kształcenie. Więcej informacji o tym programie przedstawiono na stronie internetowej: www.bildungspraemie.info.

Polska

Portal internetowy www.inwestycjawkadry.info.pl, stworzony przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, jest kluczowym źródłem informacji o możliwościach szkolenia zawodowego oraz o studiach podyplomowych. Portal zawiera też informacje na temat szkoleń płatnych oraz kursów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Powiatowe urzędy pracy udostępniają listę bezpłatnych programów szkoleniowych, kierowanych zwykle do bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy. Strony internetowe Wojewódzkich Urzędów Pracy również zawierają informacje o przedsiębiorstwach i instytucjach, którym przyznano finansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację takich projektów. Informacje dotyczące w szczególności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach znajdują się na stronie <http://efs.wup-katowice.pl/>.

Nauczanie pozaszkolne oferują również prywatne instytucje szkoleniowe. Zanim instytucja szkoleniowa oferująca kursy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy będzie mogła ubiegać się o środki publiczne z funduszy krajowych lub europejskich na realizację takich kursów, musi zostać wpisana do rejestru instytucji szkoleniowych. Rejestry instytucji szkoleniowych prowadzą Wojewódzkie Urzędy Pracy. Informacje o zarejestrowanych instytucjach można uzyskać na stronie <http://ris.praca.gov.pl/ris/index.ftl>.

Turcja

W Turcji krajową organizacją patronacką w zakresie zatrudnienia i szkoleń jest İŞKUR. İŞKUR udziela informacji o wolnych miejscach pracy i świadczy usługi polegające na wyszukiwaniu odpowiedniego pracodawcy dla pracownika. Zapewnia również wszystkim pracownikom możliwości szkolenia oraz wypłaca zasiłek dla bezrobotnych. Aby znaleźć więcej informacji, osoby poszukujące pracy i zainteresowane usługami İŞKUR powinny odwiedzić stronę internetową instytucji (www.iskur.gov.tr).

Oprócz tego warto wejść na stronę internetową Ministerstwa Edukacji, na której znajdują się informacje o wszystkich wydziałach zapewniających wsparcie pracownikom (www.meb.gov.tr). Ministerstwo Edukacji, Ośrodki szkolenia praktycznego i Ośrodki kształcenia dla dorosłych również służą pracownikom wsparciem. Ośrodki szkolenia oferują zajęcia w trybie wieczorowym i weekendowym, a wszystkie kursy organizowane przez te instytucje są bezpłatne. Ośrodki szkolenia dla dorosłych oferują szereg różnych kursów, m.in. naukę języków obcych oraz kursy języka tureckiego dla migrantów.

Działają wiele prywatnych przedsiębiorstw, które oferują migrantom i osobom poszukującym pracy rozmaite możliwości szkolenia. Najważniejsze z nich to m.in. SABANCI (www.sabanci.com), KOÇ (www.koc.com) i FOCUS (www.focusmeslekiegitim.com). Kursy prowadzone przez te firmy nie zawsze są bezpłatne i zwykle kierowane są do własnych pracowników, a nie do migrantów i osób poszukujących pracy.

Irlandia

W Irlandii działają szereg organizacji oferujących możliwości kształcenia uzupełniającego. Są to m.in. FÁS (Irlandzki krajowy urząd ds. szkoleń i zatrudnienia, Irish National Training and Employment Authority), Komitety kształcenia zawodowego (Vocational Education Committees, VEC) oraz sieci Skillnets. Ponadto istnieje szereg inicjatyw, w tym Inicjatywa powrotu do edukacji (Back to Education Initiative, BTEI) i programy nauczania języka angielskiego, ułatwiające dalsze kształcenie. W odniesieniu do każdej z tych organizacji FÁS oferuje szkolenia dostosowane do osób poszukujących pracy (www.fas.ie). Komitety VEC proponują natomiast szeroki zakres możliwości szkolenia dla osób chcących poprawić swoje zdolności i kwalifikacje (www.vec.ie). Szkolenia oferowane przez VEC to m.in. kursy policealne (Post Leaving Certificate

Courses, www.studentfinance.ie) oraz program szkolenia zawodowego (Vocational Training Opportunities Scheme – VTOS) obejmujący szereg szkoleń dopasowanych do potrzeb bezrobotnych (www.qulaifax.ie). Oprócz tego Skillnets służą do wspierania i finansowania sieci przedsiębiorstw, które angażują się w szkolenia w ramach Programu sieci szkoleniowych (Training Networks Programme). Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie www.skillnets.ie.

Istnieje także szereg inicjatyw mających pomóc migrantom, m.in. Inicjatywa powrotu do edukacji (Back to Education Initiative, BTEI). BTEI oferuje kursy niestacjonarne dla uczestników po 16 roku życia, kierowane głównie do osób, które nie uzyskały świadectwa ukończenia szkoły bądź kwalifikacji na podobnym poziomie (www.education.ie). Oferta obejmuje także wiele inicjatyw związanych z nauką języka angielskiego. Organizacja ds. akredytacji i koordynacji usług w zakresie języka angielskiego (Accreditation and Coordination of English Language Services – ACELS) zarządza działającymi w Irlandii organizacjami nauczającymi języka angielskiego (English Language Training Organisations – ELTO). Wszystkie uznane ELTO wymienione są na stronie internetowej ACELS pod adresem www.acels.ie.

Informacje o wszystkich instytucjach wskazanych powyżej znajdują się na stronie internetowej biura informacyjnego dla obywateli (Citizens Information: www.citizensinformation.ie). Na stronie tej można znaleźć informacje o usługach publicznych i prawach przysługujących w Irlandii, jak i szczegółowy opis form edukacji i szkoleń dostępnych dla osób poszukujących pracy.

Tematem drugiego warsztatu grupy partnerskiej był sposób, w jaki rezultaty osiągnięte w ramach projektu będą mogły zostać wykorzystane i upowszechniane przez partnerów w ich rodzimych krajach. Każda grupa narodowa przygotowała informacje na temat możliwych kanałów dystrybucji podręcznika z zakresu swobodnego przepływu oraz informowania o założeniach i rezultatach projektu. Warsztat został zrealizowany za pomocą metody Word cafe, służącą do prowadzenia dialogu, dzielenia się wiedzą i kreatywnymi pomysłami.

Na zakończenie spotkania przeprowadzono ewaluację, rozdane zostały certyfikaty uczestnictwa. Przedstawiciele grupy partnerskiej omówili także kwestie organizacyjne dotyczące projektu (strona internetowa, rejestracja w EST, działania do zrealizowania przed zamknięciem projektu).

Czwarte spotkanie projektowe w Polsce stanowiło podsumowanie dwuletniej współpracy grupy partnerskiej. Więcej informacji o projekcie: http://www.wup-katowice.pl/pl/artukul/programy_ryнку_pracy/1362055273/0/0

Informacje dostępne są również na stronie projektu: <http://www.move-free.eu/index.htm>